

Τα δύσκολα χρόνια

Σήμερα τα παιδιά μίλησαν στην τάξη για τα εξωσχολικά βιβλία που διάβασαν. Ο Σάββας έφερε μαζί του ένα βιβλίο που βρήκε στο σπίτι τους. Συγγραφέας είναι ο Παναγιώτης Λεωνίδα, ένας Κύπριος μετανάστης που έφυγε από το νησί το 1950.

Εκείνα τα δύσκολα χρόνια υπήρχε ανεργία και πείνα στον τόπο τους και γι' αυτό αναγκάστηκε να πάρει το καράβι και να φύγει στο εξωτερικό. Το βιβλίο, που είναι ένα μυθιστόρημα με τίτλο «Με γυμνά πόδια» περιγράφει την ιστορία της ζωής του, τα βάσανα και τις δυσκολίες. Ο δάσκαλος τους διάβασε στην τάξη ένα μικρό απόσπασμα από το τρίτο κεφάλαιο.

Ένα ωραίο πρωινό έφτασε η πρόσκληση από την Αγγλία. Έλπιζα πως εκεί θα έβρισκα δουλειά και θα εξασφάλιζα τόσο για τον εαυτό μου όσο και για την οικογένειά μου ένα καλύτερο μέλλον. Το πρόβλημα όμως ήταν πού θα έβρισκα χρήματα για το εισιτήριο που κόστιζε 23 λίρες. Βάλαμε το σπίτι με υποθήκη* για 50 λίρες. Άφησα τις 20 λίρες για συντήρηση της γυναίκας και του παιδιού μου. Θα αναχωρούσα με πλοίο από το λιμάνι της Λάρνακας στις 17 Μαρτίου 1951.

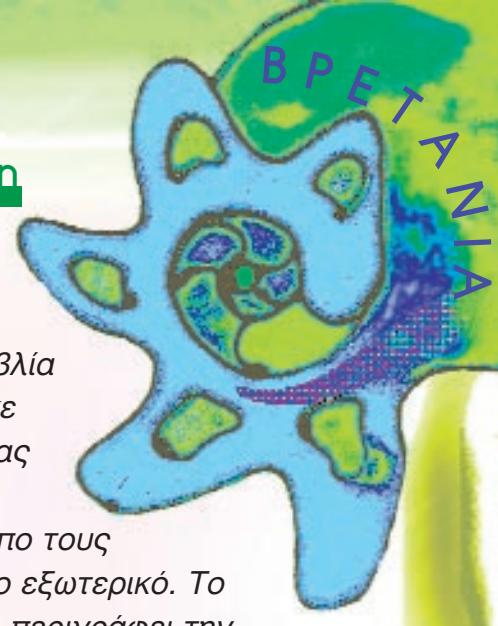
Η γυναίκα μου με φιλούσε και με αποχαιρετούσε κλαίγοντας. Οι τελευταίες της λέξεις ήταν «Μην μας ξεχάσεις».

Πέρασα από το τελωνείο και περπατούσα στην αποβάθρα. Γύρισα το βλέμμα να κοιτάω πίσω για τελευταία φορά. Είδα τη γυναίκα μου να κουνά τα χέρια της για αποχαιρετισμό.

Ένιωθα πως είχε αρχίσει μια μεγάλη περιπέτεια προς το άγνωστο. Μα το χειρότερο ήταν που άφηνα πίσω αγαπημένα πρόσωπα, τη γυναίκα μου και το παιδί μου που μόλις είχε κλείσει τους δέκα μήνες, απροστάτευτους, χωρίς πόρους ζωής.

Τελευταίος σταθμός του ταξιδιού μας το Victoria Station. Η πλατφόρμα ήταν γεμάτη από κόσμο. Οι περισσότεροι ήταν Κύπριοι που ήρθαν να παραλάβουν συγγενείς ή φίλους τους. Ένας ένας παραλάμβανε το δικό του κι έφευγαν. Σε λίγο η πλατφόρμα είχε αδειάσει και οι χαμάληδες είχαν φύγει κι αυτοί. Είχα μείνει ολομόναχος. Είχε περάσει μια ώρα και κανένας δεν φαινόταν για να με παραλάβει. Η ώρα πήγε εφτά και μισή κι ακόμα περίμενα.

* βάλαμε το σπίτι υποθήκη για 50 λίρες:
πήραμε δάνειο από την τράπεζα με εγγύηση το σπίτι μας

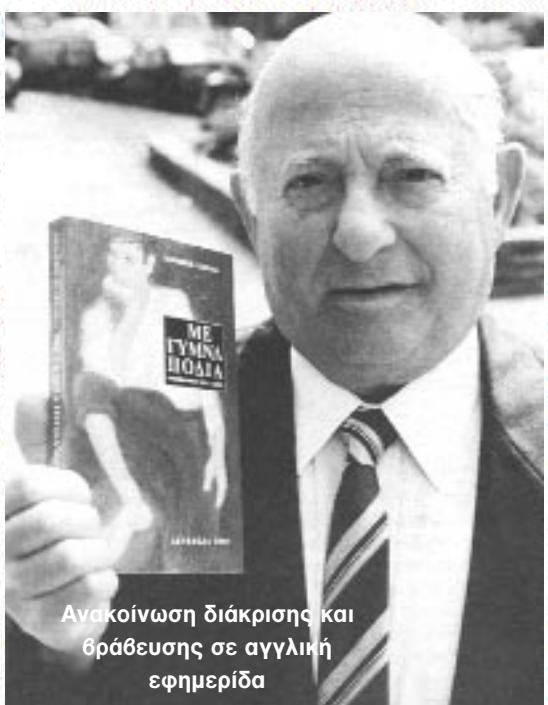
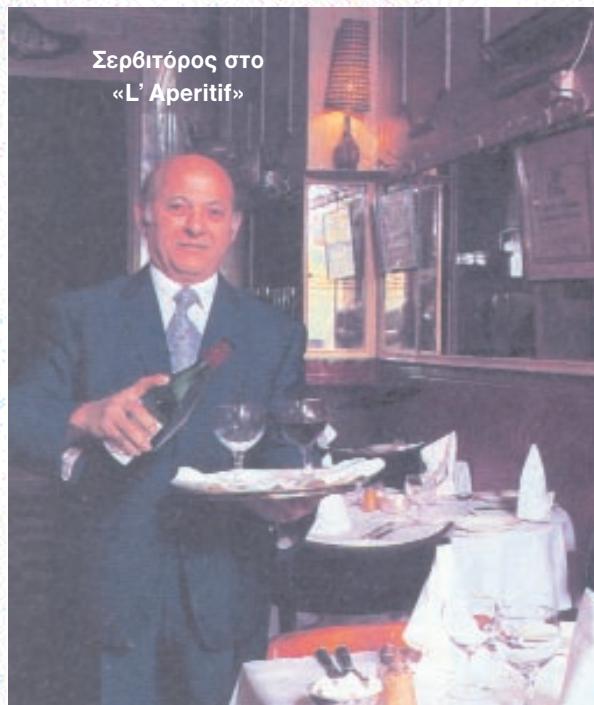

Στη τζέπη μου είχα τη διεύθυνση των συγγενών μου και με τα σπασμένα μου αγγλικά πήρα ταξί με τις 5 λίρες που μου είχαν απομείνει.

Από την πολλή κούραση έπεσα στο κρεβάτι με τα ρούχα. Η παγωνιά ήταν τόσο τσουχτερή, που δεν μπόρεσα να κλείσω μάτι. Οι σκέψεις άρχισαν να τριγυρίζουν στο μυαλό μου. Βρισκόμουν σε μια ξένη χώρα, αντιμέτωπος με τόσα προβλήματα. Είχα ξαναβρεθεί σε τέτοια κατάσταση νηστικός κι αδέκαρος, αλλά ήμουν τουλάχιστον στον τόπο μου και μιλούσα την ίδια γλώσσα. Εδώ, τώρα, τι να 'κανα;

Την επόμενη μέρα κιόλας βρήκα δουλειά πλένοντας πιάτα στην κουζίνα του εστιατορίου «L' Aperitif» με τεσσερισήμισι λίρες μισθό την εβδομάδα.

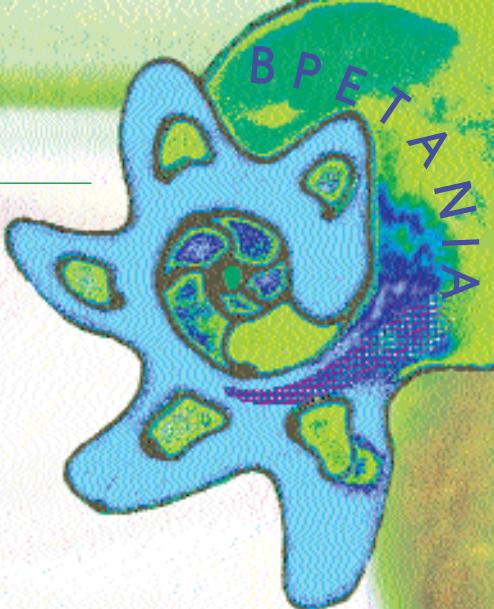
Από το τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου, ο δάσκαλος έδειξε μερικές χαρακτηριστικές φωτογραφίες από την κατοπινή ζωή του νεαρού μετανάστη.

1. Σωστό (Σ) ή λάθος (Λ);

Τα παιδιά στο σχολείο μίλησαν για τα βιβλία που είχαν διαβάσει.

Ο Σάββας έφερε στην τάξη μια βιογραφία ενός Κύπριου μετανάστη.

Ο ήρωας του βιβλίου έφυγε από το χωριό του και πήγε να βρει δουλειά στην πόλη.

Το 1950 στην Κύπρο οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να βρουν δουλειά.

Έφυγε από τον τόπο του αεροπορικώς.

'Όταν ο Παναγιώτης έφτασε στο Λονδίνο, τον παρέλαβαν οι συγγενείς του.

Δεν ένιωθε φόβο και μοναξιά, γιατί είχε την οικογένειά του μαζί του.

Η πρώτη του δουλειά ήταν μάγειρας σ' ένα εστιατόριο.

Ο μετανάστης δεν άντεξε τα βάσανα και γύρισε στην πατρίδα του.

Έγραψε αυτό το βιβλίο γιατί μετάνιωσε που έφυγε από τον τόπο του.

2. Ακούω και ✓ θάζω στα σωστά:

Λονδίνο

Αθήνα

Λάρνακα

Βενετία

καράβι

αεροπλάνο

τρένο

ταξί

εργάτης

πλύσιμο πιάτων

σερβιτόρος

ράφτης

πωλητής

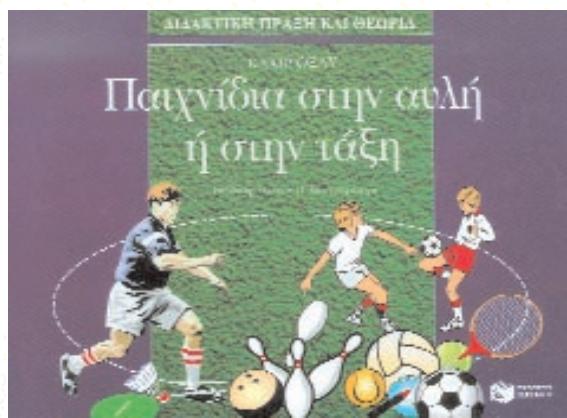
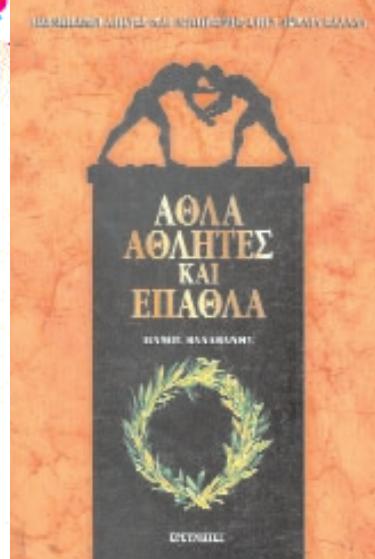
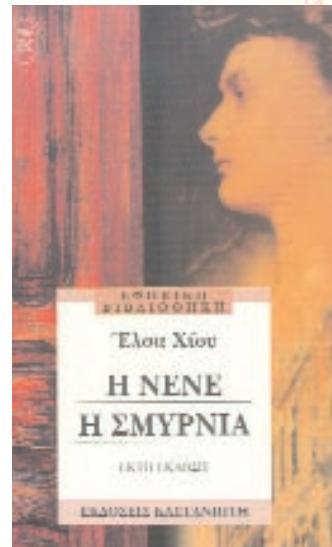
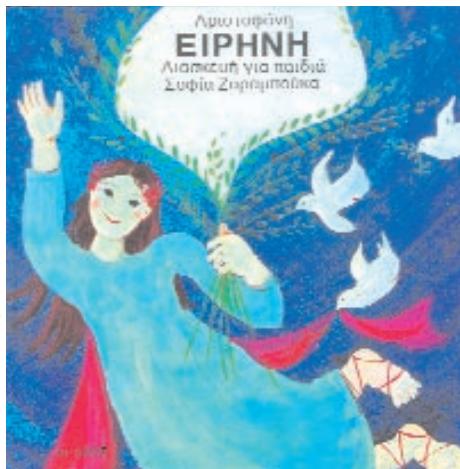
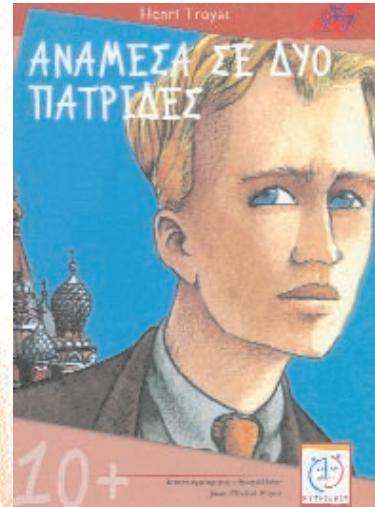
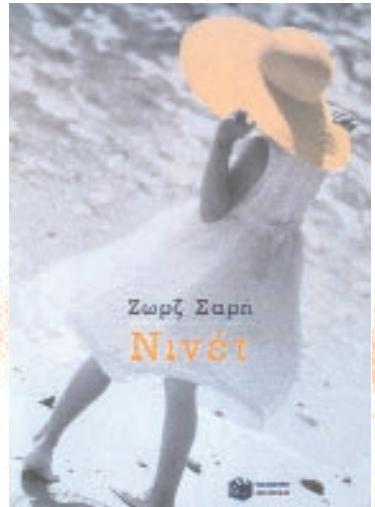
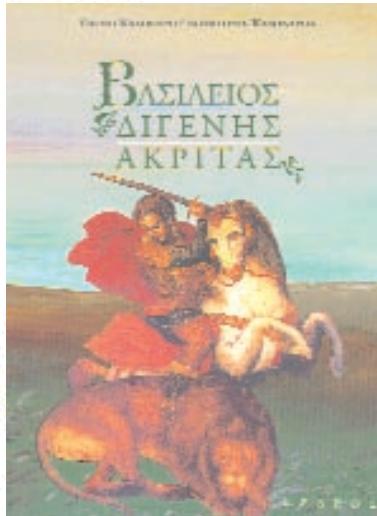
ράφτης

εργοστάσιο
ρούχων

κουρείο

3. Στα ελληνικά βιβλιοπωλεία του Λονδίνου ο Σάθης θρήκε και τα πιο κάτω βιβλία. Διαβάζω τον τίτλο και τον συγγραφέα του καθενός.

B R E T A N I A

Ενώνω τις λέξεις με τη σημασία τους:

μυθιστόρημα

αυτός που φεύγει από τον τόπο του και πάει να ζήσει αλλού

μετανάστης

αυτός που έγραψε το βιβλίο

συγγραφέας

δημοσίευση

ήρωες

μια μεγάλη ιστορία με ήρωες και περιπέτειες τα πρόσωπα της ιστορίας

έκδοση

μέρος του λιμανιού ή του σταθμού του τρένου από όπου μπαίνουν οι επιβάτες

άνεργος

αυτός που δεν έχει δουλειά

παραλαμβάνω

παίρνω

αποβάθρα

φεύγω

αδέκαρος

αυτός που δεν έχει καθόλου χρήματα

5. Γράφω τον άλλο αριθμό:

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
ο μετανάστης	
τον ράφτη	
	των διευθυντών
ο εργάτης	
	τους μανάβηδες
ο καφετζής	
	των Ελλήνων
τον αγώνα	

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
τον αρραβώνα	
ο κάτοικος	
του ξένου	
ο υπάλληλος	
	τους ανθρώπους
η δουλειά	
	των επιστημόνων
της γυναίκας	

6. Συμπληρώνω δάζοντας τα ουσιαστικά στην κατάλληλη πτώση:

Το 1950 πολλοί φτωχοί Κύπριοι πήραν ..... (η βαλίτσα) τους κι έφυγαν στο εξωτερικό. Άφησαν πίσω ..... (η οικογένεια) και ..... (οι συγγενείς) τους και ζήτησαν μια καλύτερη ζωή στα ξένα. Ταξίδεψαν με ..... (το καράβι) πολλές μέρες. Στην αρχή με ..... (η βαλίτσα) στο χέρι γυρνούσαν πότε δω και πότε εκεί. Έστελναν συχνά γράμματα ..... (η πατρίδα) κι έλεγαν τα βάσανά τους στην πικρή ξενιτιά. Στην αρχή έκαναν όποια ..... (η δουλειά) εύρισκαν για να μαζέψουν χρήματα. Μετά άρχισαν να αλλάζουν ..... (επάγγελμα), ώσπου στο τέλος πολλοί έκαναν τις δικές τους ..... (δουλειά).

7. Αλλάζω τον χρόνο των ρημάτων στο παρακάτω κείμενο για να πω τι έκανε ένας μετανάστης τον πρώτο μήνα στο Λονδίνο.

Ξύπνησε στις 5. Δεν χρειάστηκε να ντυθεί, γιατί κοιμήθηκε με τα ρούχα. Πήρε τον δρόμο με τα πόδια για το εργοστάσιο. Του πήρε 2 ώρες μέσα στο κρύο για να φτάσει. Τέλειωσε τη δουλειά στις 6 το βράδυ. Περπάτησε άλλες 2 ώρες, για να γυρίσει στο σπίτι. Από ένα μπακάλικο στη γειτονιά του αγόρασε μερικές κονσέρβες και μια φραντζόλα ψωμί. Στο σπίτι έφαγε κάτι και ήπιε ένα ζεστό τσάι. Ένιωσε την κούραση να του κλείνει τα μάτια. Ξάπλωσε στο κρεβάτι. Τον πήρε αμέσως ο ύπνος.

Ξυπνούσε .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

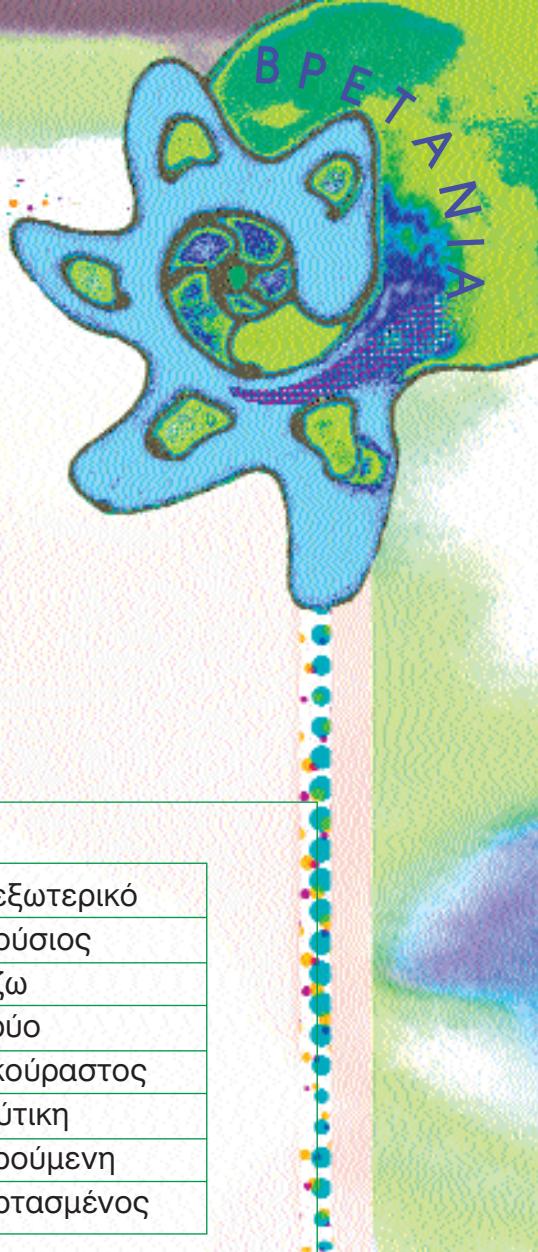
.....

.....

8. Παίρνω μια συνέντευξη από κάποιον δικό μου και τον ρωτάω τα παρακάτω:

- πότε γεννήθηκε και πού
- πότε ήρθε στη Βρετανία
- για ποιο λόγο έφυγε από τον τόπο του
- πώς ταξίδεψε
- πού έμεινε τον πρώτο καιρό
- τι δουλειά βρήκε και πόσο μισθό έπαιρνε
- πώς ένιωθε στην αρχή
- ποια προβλήματα είχε
- τι δουλειά κάνει τώρα
- πώς νιώθε τώρα
- ποια είναι τα σχέδια του για το μέλλον

9. Ενώνω τα αντίθετα:

φεύγω		στο εξωτερικό
στη χώρα μου		ο πλούσιος
ο φτωχός		γυρίζω
ο νηστικός		το κρύο
η ζέστη		ο ξεκούραστος
ο κουρασμένος		η ψεύτικη
η λυπημένη		η χαρούμενη
η αληθινή		ο χορτασμένος

10. Διαλέγω ένα βιβλίο από τη βιβλιοθήκη του σχολείου μου ή του σπιτιού μου και το παρουσιάζω στην τάξη. Στην παρουσίασή μου μιλάω για τα παρακάτω:

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Συγγραφέας:

Τίτλος:

Τόπος έκδοσης:

Εκδοτικός Οίκος:

Έτος έκδοσης:

Είδος βιβλίου: (συλλογή ποιημάτων, βιογραφία, μυθιστόρημα...)

Περίληψη περιεχομένου:

Κριτική του βιβλίου (αν μου άρεσε ή όχι και γιατί,

τι συναισθήματα ή εντυπώσεις μου προκάλεσε):

